

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:
Elijah Interfaith Institute: centre d'esperança

Estils

EL FUTUR DE LA RELIGIÓ

L'assaig de Salvador Giner (publicat per Herder) contribueix a una nova concepció racional de la fe i als esforços per establir un diàleg i conversa fraternal entre els qui posseeixen diferents conviccions.

Nur Ali Elahi: místic, jutge i músic

El llegat immaterial d'aquest mestre del Kurdistan iranià continua fascinant Occident

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Sorprenem com d'una família humil, en un petit poble del Kurdistan iranià Jeyhunabad, sorgeixi una força que encara avui ressoni a mig món, arribant a conquerir els cors a Orient i Occident. Efecte de bola de neu, d'aquella neu de les muntanyes perses que, quan es fon, deixa una terra àrida poblada de persones, elles mateixes muntanyoses, de paisatge interior rocós, dur i elevat. Si parléssim del món empresarial, podríem veure la internacionalització d'una marca que va néixer entre els artesans d'una família rural, però allò que comercialitzava aquesta família era immaterial, i al contrari de l'empresari d'èxit, el seu objectiu no era enriquir-se, sinó enriquir als altres. Enriquir-los amb el millor dels tresors: l'autoconeixement i les tècniques reverencials per entendre la sacralitat del món. A les acaballes del segle XIX, en aquell remot indret, res feia preveure que les següents dècades tot canviaria radicalment, i el matrimoni format per Hadj Nematollah i Sakineh Khanum es disposava a passar una vida tranquil·la i devocional, allunyada dels canvis dràstics que vivia el planeta. Els seus set fills, el primer dels quals va ser Nur Ali Elahi (1895-1974), van créixer en aquella llar dedicada a l'aspecte més interior de l'ésser humà, llar de pregària i devoció, envoltada de persones que venien a venerar i escoltar al pare, considerat ja llavors un referent espiritual de la comunitat kurda Ahl el-Haqq (moviment religiós centrat en l'esoterisme xií). Nur Ali Elahi, doncs, creix en un ambient esotèric, i amb 9 anys ja és mestre del *tanbur*, llaüt mil·lenari de dues cordes, considerat un símbol d'aquella comunitat.

GETTY

Trajectòria inesperada

I, de sobte, el moviment que tot ho canviaria: el jove decideix marxar per estudiar dret a la capital, Teheran. Un recorregut invers a les trajectòries dels místics, com apunta Leili Anvar, estudianta del seu llegat, professora a l'Institut Nacional de Llengües i Civilitzacions Orientals de París i realitzadora a France Culture del programa radiofònic *Les Racines du Ciel*. De nen i adolescent, Nur Ali Elahi va viure intensament l'experiència mística i després va voler implicar-se en la societat, anant a viure a Teheran per estudiar Dret i convertint-se en jutge en un moment on Iran estava canviant tot el seu sistema judicial per modernitzar-lo. Trajecte al revés que,

malgrat els trenta anys als tribunals de Teheran, no el va fer abandonar l'ensenyament espiritual, tot el contrari. Els darrers vint anys de la seva vida també els va dedicar a innovar en la música, afegint una tercera corda al *tanbur* i, encara que mai va tocar en públic, ha esdevingut un referent musical, i en els darrers anys s'han publicat diversos discos amb enregistraments que els seus fills havien fet de les seves sessions. Fins i tot el 2015, el Metropolitan Museum of Art de Nova York va dedicar una exposició a la seva faceta musical sota el títol *The*

El místic Nur Ali Elahi amb un 'tanbur'. e-OSTADELAHI.COM

Sacred Lute. Conegut també com a Ostad (mestre) Elahi, el seu pensament va ser publicat en diversos llibres en francès i anglès, en especial a partir del 1995, coincidint amb el centenari del seu naixement (quan la Sorbona de París també va dedicar-li una mostra).

Elahi, com és tradicional en el pensament islàmic d'arrel espiritual, feia una clara distinció entre la religió oficial i la religió pura –la religió guiada per l'ego o la guiada pel cor– o, com ell mateix també deia, entre la religió dels homes i la religió dels profetes. Com assenyalava, i probablement aquest sigui el tret que l'ha fet tan

atractiu a Occident, dir "Déu" o dir "consciència" només són dues maneres formals d'expressar aquesta interioritat que ens és comuna. En aquest sentit, explicava, no és tan important com es defineixi la persona exteriorment, si és o no creient, sinó com es comporta. Afirmava Elahi: "La consciència és l'eco de Déu". Pel mestre, la religió pura, la profètica, és una necessitat de l'ànima, i amb les lleis socials, externes, no n'hi ha prou per assolir la plenitud i el sentit de la vida. Segons explicava, la moral aïllada és un cos decapitat, i per tant basar-se en ella és insuficient. En canvi, si ens fonamentem en l'espiritualitat, aquesta ja engloba la moral, i ens recorda que les lleis més beneficioses, socialment parlant, tenen sempre un origen religiós (no robaràs, no mataràs...). Per a Elahi, cada comunitat té la seva pròpia moral, també els lladres o els assassins es guien per una moral determinada, però aquesta moral no té un origen espiritual, de buscar el bé comú, no respecta el vincle que ens uneix i ens interconnecta, ni reverència la vida amb confiança i agraïment. Són morals fruit de l'egoisme, el cinisme i la hipocresia. Aquesta moral es pot dir laica o religiosa, però en el fons, com que no està fonamentada en l'espiritualitat, no deixa de ser una carcassa o màscara per imposar els desitjos egocèntrics als altres. Aquesta manera de fer que arracona l'espiritualitat o la nega genera violència i fanatisme, una violència externa i social com interna i individual, perquè en primer lloc l'individu perd la pau interior i desatena la seva naturalesa original.

Un llegat viu

Un dels seus fills, Bahram Elahi –professor de cirurgia pediàtrica–, és un dels principals responsables de difondre el pensament i la vida del seu pare i mestre a Occident. En aquesta línia, l'any 2000 va iniciar la Fundació Ostad Elahi per a l'ètica i la solidaritat, amb seu a París, i que té l'estatus consultiu del Consell Econòmic i Social de Nacions Unides (ECOSOC).

Una altra figura important de la família va ser la seva germana Malek Jan Ne'mati, a qui la professora Leili Anvar li ha dedicat un preciós llibre que recull la seva trajectòria i la traducció dels seus poemes místics en francès. Aquesta mestra, que va continuar tota la vida al poble del Kurdistan iranià fins poc abans de la seva mort (està enterrada a Baillou, França), també tenia molts deixebles i és una més de les moltes personalitats silents d'aquesta família, la sensibilitat de la qual va brollar en un punt determinat del planeta i, sense soroll, es va escampant. —

OPINIÓ

El culte a les etiquetes

EULÀLIA FANAR
INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE I CONFLICTE

Surto al carrer i em trobo amb un treball característic d'art urbà, on les intervencions sovint anònimes a les parets i espais públics dels artistes ens ajuden a repensar el món. L'exemple del britànic Banksy probablement és el més conegut, però el cert és que qualsevol ciutat planetària està plena d'aquestes iniciatives. L'obra que em trobo és una imatge impresa i encolada, suggeridora i impactant alhora, oberta a diverses interpretacions i que et desperta un somriure i també t'acompanya una estona mentre camines. Es tracta d'un fotomuntatge que juga amb la imatge característica de la crucifixió de Jesús, on la creu s'ha substituït pel famós símbol del coixinet (#), popularitzat no fa més d'una dècada a través de Twitter i els seus *hashtags* per etiquetar temes.

Certament, la nostra és una època on estem sacrificats per les etiquetes, i aquesta imatge ens ho recorda. Dona peu, a més, a entendre el *hashtag* com un objecte més del culte a la tecnologia, aquesta nova religió omnipresent que ens promet un futur paradisiac. ¿Aquesta doble creu podria arribar a substituir el símbol de la creu? Això és el que sembla dir aquest artista anònim, i potser no va tan errat quan les alertes de nous missatges apaguen campanes i crides a l'oració, i quan, més que mai, hem assumit que estar connectats no té res a veure amb la nostra interioritat, tot el contrari: connectar-nos implica anar més distrets que mai.

La tecnologia també ens exigeix que ens etiquetem, fent de l'experiència de viure un mer convencionalisme que pot classificar-se ràpidament, perdent a més la capacitat de veure els marges i allò que no sempre es pot etiquetar. No obstant això, aquest culte modern al # té una gran diferència amb els símbols tradicionals: si ens desconnectem de la tecnologia per connectar-nos a nosaltres mateixos, automàticament deixem de tenir força.

EULÀLIA FANAR

Gent

TEXT:
XXXXXXXXXXXXXX

Títolasdjfh agsdjfhgsjhdhsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Títolasdjfh agsdjfhgsjhdhsh

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

aQuisque nulla nisi, porta ac dapibus sit amet, tempus sollicitudin neque. Vestibulum diam lacus, rutrum ac laoreet non, cursus eu risuspendisse semper ultrices dui, id commodo elit varius sit amet. Mauris facilisis porttitor dolor. Nunc

Quisque ut arcu augue, vitae aliquet

Segons l'autora del llibre hi ha cinc contaminants que són els més comuns. Els altres tres són ear-se de **focontaminació (foto1)** electromagnètica derivada de la instal·lació elèctrica de l'habitatge o la que generen els ei vel mauris mattis hensent leo nulla, sagittis vel semper stibulum tincidunt dictum tortor et iabitur at tempor nisl.

Maecenas suscipit feugiat lli, nec bibendum orci mi in elit. In ante leo, blandit noe sIn sit amet riticus velit. Nulla ac dolor magna, id eleifend velit. Quisque consequat diam in eros suscipit eu fringilla arcu faucibus. Aenean vel diam est, non sodales neque. Fusce sed molestie ipsum. Nam et sagittis purus. In pretium condimen. —